

Integraziun sociala e professiunala

Missiva tar lescha d'integraziun da personas cun impediments

■ (cc) Il chantun Grischun vul reglar da nov l'integraziun sociala e professiunala da personas cun impediments en ina lescha e fixar in nov sistem da finanziaziun. La regenza ha deliberà la missiva correspudenta davart la nova lescha d'integraziun da personas cun impediments per mauns dal cussegl grond. Il parlament vegn a tractar questa fatschenta en la sessiun d'avust. L'intent da la nova lescha d'integraziun da personas cun impediments, ch'è vegnida proponida da la regenza, è l'integraziun sociala e professiunala da personas cun impediments. Las adattaziuns èn necessarias perquai ch'ils chantuns han surpiglià da la confederaziun l'onn 2008 – en connex cun la nova concepziun da la guli-vaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la confederaziun ed ils chantuns (NGF) – la responsabladad per la finanziaziun da las instituziuns per personas cun impediments. La proposta da la regenza sa basa sin il concept per promover l'integraziun da personas cun impediments dal chantun Grischun ch'il cussegl federal ha approvà ils 24 da settember 2010.

Il nov relasch duai promover la consideraziun complessiva e la direcziun da las purschidas ambulantas, parzialmain staziunaras e staziunaras per personas cun impediments. Sco purschidas da l'integraziun sociala valan plazzas d'abitar protegidas, accumpagnaments d'abitar sco er purschidas d'integraziun e da cussegliaziun. En il sector da l'integraziun professiunala appartegnan a la purschida plazzas da lavur protegi-

Il chantun Grischun vul reglar da nov l'integraziun sociala e professiunala da personas cun impediments en ina lescha.

FOTO N. SIMMEN

das, plazzas cun structuradas dal di, accumpagnaments da lavur e plazzas da lavur d'integraziun. Tenor l'inventari da l'onn 2008 sa chattan en il Grischun tut en tut 34 instituziuns che porschan totalmain circa 1500 plazzas per personas cun impediments.

La finamira da la lescha d'integraziun da personas cun impediments è da pussibilitar a personas cun impediments ina purschida che tegna quint da lur basegn d'assistenza e che po vegnir offerta cun ils meds finansials che stat-

tan a disposiziun. Latiers vegn il chantun a far in'analisa dal basegn ed ina planisaziun da la purschida. Quellas furman en l'avegnir la basa per la direcziun strategica da las purschidas da l'agid a personas cun impediments en il chantun sco er per la reconuschientscha da las instituziuns cun dretg da survegnir contribuziuns e per la concessiun da contribuziuns. En quest connex prevesa la lescha ch'il chantun fixeschia cun las instituziuns cun dretg da survegnir contribuziuns

incaricas da prestaziun che valan per regla 4 onns.

Nov sistem da finanziaziun

Il punct central dal project da lescha è in nov sistem da finanziaziun. Quel duai esser simpel e chapaivel per tut las personas participadas. Il sistem duai garantir in'assistenza irreproschabla, adequata ed economica per personas cun impediments. La finanziaziun da las purschidas vegn a s'orientar en l'avegnir al basegn d'assistenza individual ed a sa basar sin pauschalas standardisadas. Uschia duai il sistem vertent da la finanziaziun che s'orientescha al deficit, che vegn applitgà da la confederaziun, vegnir substituì. Percunter survegnan las instituziuns cun il nov sistem da finanziaziun dapli autonomia e per exempel la pussaivladad da furmar reservas.

Tenor il model da calculaziun quinta il chantun – suenter l'introducziun dal nov sistem – cun custs supplementars annuals da circa 1 milliun francs. Las contribuziuns da gestiun ad instituziuns grischunas reconuschidas per l'integraziun da personas creschidas cun impediments importavan l'onn da gestiun 2009 circa 31 milliuns francs. Consequenzas vegn il nov model da finanziaziun ad avair per las instituziuns. Quellas ch'èn oz sut la media da las pauschalas da prestaziun vegnan ad avair a disposiziun dapli meds finansials. Atras instituziuns vegnan a stuir adattar lur gestiun a las novas contribuziuns pauschalas. Il nov model da finanziaziun duai pia vegnir introducì pass per pass cun in termin transitoric da 3 onns.